

Βγάνει τὸ ἀγέννητο μέσοισθέ του (λέγει τὰ αἰσχιστα). 3) Ἐνεργ. ὁ μήπω γεννήσας Θεσσ. Θράκ. (Alv.) Μακεδ. (Χαλκιδ. κ.ά.) Μύκ. Παξ. Πόντ. (Οφ. Χαλδ. κ.ά.) Στερελλ. (Αίτωλ.) κ.ά.: Ἀγένν' τη γυναικα Θεσσ. Δαμαλίδα ἀγένν' τ' Χαλκιδ. Ἀγένν' το ζωδανό Μύκ. Ἀγέννετον χτῆνον (ἀγέλας) Χαλδ. κ.ά. Ἀρνάδα ἀγέννητη Παξ. Πρατίνα ἀγένν' τ' Αίτωλ. Κρεάς ἀπὸν ἀγένν' του εἶνι καλύτισον ἀπὸν σιρκὸν αὐτόθ. || *Ἀσμ.

Πουλεῖ γιλάδια ἀγέννητα, γιλάδια γιννημένα
Alv. Συνών. ἀγεννος 1. β) Ὁ μὴ ἀποκτήσας τέκνα
Πόντ. (Οφ.)

ἀγεννοβόλητος ἐπίθ. Λεξ. Ἐλευθερούδ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *γεννοβόλητὸς <γεννοβολῶ.

Ο μήπω γεννήσας, συνήθως ἐπὶ λιθύος.

ἀγεννος ἐπίθ. Ἀνδρ. Ἡπ. Κεφαλλ. Κρήτ. Λευκ. Μῆλ. Πελοπν. (Καλάβρυτ. Λακων. Μάν. Φεν.) Χίος κ.ά. ἀγεννος Μακεδ. (Χαλκιδ.) κ.ά. ἄεννος Ἰκαρ. κ.ά.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ φ. γεννω ἡ τοῦ οὔσ. γέννα. Ιδ. ΓΧατζιδ. MNE, 2, 109 καὶ ἐν Ἀθηνῷ 28 (1916) Λεξιογρ. Ἀρχ. 21.

1) Ἐνεργ. ὁ μήπω γεννήσας Ἀνδρ. Ἡπ. Ἰκαρ. Κεφαλλ. Κρήτ. Λευκ. Μακεδ. (Χαλκιδ.) Μῆλ. Πελοπν. (Καλάβρυτ. Μάν. Φεν.) Χίος κ.ά.: Ἀγελάδα - προφατίνα ἀγεννη Λευκ. Γυναικα ἀγεννη Κεφαλλ. Κρήτ. Λευκ. κ.ά. Ἐχω μιὰ γίδα ἀκόμη ἀγεννη Ἡπ. Ἀγεννα πρόβατα Μῆλ. Δαμαλίδ' ἀγεννον Χαλκιδ. Συνών. ἀγέννητος 3. 2) Παθ. ὁ μήπω γεννηθεὶς Πελοπν. (Λακων.): Ἐσὺ ήσουν ἀγεννος. Συνών. ἀγέννητος 1.

ἀγενος ἐπίθ. (I) Χίος ἄεννος Κάρπ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἐπιθ. ἀγενής.

Ο μὴ καταγόμενος ἀπὸ καλὴν γενεάν, ἀγενής.

ἀγενος ἐπίθ. (II) Ἰκαρ. Κρήτ. ἄεννος Ἰκαρ. Κάρπ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ οὔσ. γένει.

1) Ο μὴ ἔχων γένειον διὰ τὴν ἄωρον ἔτι ἥλικιαν, ἀγένειος Ἰκαρ. Κρήτ.: Ἀγενο παλληκάρι Κρήτ. || *Ἀσμ.

Ἡτο ψηλός, ἥτο λυγνός, ἔμορφος σὰν κ' ἐσένα,
μὰ κεῖνος ἥταν ἀγενος, μὰ σ' εἶσαι μὲ τὰ γένεια
Ἰκαρ. Συνών. ἀγένειος. 2) Μεταφ. ἀπειρος, ἀνεπιτήδειος Κάρπ.: Παροιμ. Ἀενος ζευγᾶς, ὁημὰ σπιτιοῦ (ὅτι πειρος γεωργὸς εἶναι ἡ καταστροφὴ τοῦ οἴκου. Ἐπὶ τοῦ φύσει ἀνεπιτηδείον).

ἀγεόρταστος ἐπίθ. Ἀθην. Σῦρ. (Ερμούπ.) κ.ά. ἀγεόρτιαστος Πελοπν. (Αἴγ. Ἀρκαδ.) ἀγεόρταγος Κέρκ. κ.ά.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *γεορταστὸς <γεορτάζω. Πρ. καὶ ἀρχ. ἀνεόρταστος.

Παθ. ὁ μὴ ἔορταζόμενος Κέρκ. κ.ά.: Ἐχει ὄνομα ἀγεόρταγο (ὄνομα, τοῦ ὅποιου ἀντίστοιχον ὄνομα ἀγίου δὲν ὑπάρχει). Ἐνεργ. Ο μὴ ἔορτάζων τὴν ὄνομαστικὴν ἔορτήν του Ἀθην. Πελοπν. (Αἴγ. Ἀρκαδ.) Σῦρ. (Ερμούπ.) κ.ά.: Εἰν' ἀνθρωπος ἀγεόρταστος, δὲ γεορτάζει ποτέ του Ἀθην. Ἀγεόρταστος ἔμεινα φέτος, γιατ' ἥταν πεθαμένος ὁ πατέρας μου Αἴγ.

ἀγεραλάευτος ἐπίθ. Πόντ. (Τραπ. Χαλδ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *γεραλαευτὸς <γεραλαένω.

Ο μὴ πληγωμένος, ἀπλήγωτος.

ἀγερασγά ἡ, Σῦρ. (Ερμούπ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀγέραστος κατὰ παρασχετισμὸν πρὸς τὸ ἐγέρασα ἀόρ. τοῦ φ. γερνῶ. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ.

Τὸ νὰ μὴ γηράσκῃ τις, ἡ διαρκής θαλερότης: Φρ. Τὸν δέοντει ἀγερασὰ (δὲν γηράσκει ποτέ του) Ερμούπ.

ἀγέραστα ἐπίρρ. Πάρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀγέραστος. Ἡ λ. καὶ παρὰ Βλάχ.

Ἄνευ γήρατος: Φρ. Ζῆ γένοιαστα κι ἀγέραστα (ἐπὶ τοῦ διάγοντος βίον ἀμέριμνον καὶ μὴ γηράσκοντος).

ἀγέραστος ἐπίθ. Βιθυν. Ἡπ. Κέρκ. Πάρ. Πελοπν. (Λακων.) Πόντ. (Κοτύωρ.) κ.ά. — Λεξ. Περίδ. ἀγέραστος Μακεδ. (Σιάτ.) κ.ά. ἀέραστος Νάξ. (Απύρανθ. Δαμαρ.) ἀγήραστος Ἀθην. Κυκλ. ἀγήραγοντος Στερελλ. (Αίτωλ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *γεραστὸς <γεράζω. Τὸ ἀγήραστος κατ' ἐπίδρασιν τοῦ ούσ. γῆρας.

Ο μὴ γηράσκων, διάντοτε φαινόμενος νέος ἔνθ' ἀν.: Ἀγέραστος ἀνθρωπος πολλαχ. Ποῦ εἴ do τ' ἀέραστο σου ποῦ νὰ τὸ φάρ ὁ νάδης, ὀλημερὶς τοῇ μέρας κάθεται 'ς ἔνα δῶμα καὶ πετροβολῆ με! (ἥτοι νὰ μὴ προφθάσῃ νὰ γηράσῃ, νὰ ἀποθάνῃ νέον, ἐνν. τὸ παιδί) Ἀπύρανθ. Γιὰ ξάνοιξε τ' ἀέραστο πῶς μὲ πιλαθάζει! (γιὰ κοίταξε πῶς μὲ πειράζει αὐτὸ τὸ παιδί ποῦ νὰ μὴ γηράσῃ! Λέγεται καὶ ὡς ἀρὰ καὶ ὡς θωπεία. Καὶ εἰς τὴν πρώτην μὲν περίπτωσιν σημαίνει εἴθε νὰ ἀποθάνῃ πολὺ ἐνωρίς χωρὶς νὰ φθάσῃ εἰς γεροντικὴν ἥλικιαν, εἰς δὲ τὴν δευτέραν, εἴθε νὰ μὴ γηράσῃ ποτέ, νὰ είναι πάντοτε νέος) αὐτόθ. || Φρ. Γεράματα ἀγέραστα (γηρας μὴ κατάδηλον) Πάρ. (Συνών. Φρ. γεράματα ποῦ τά χει ει κάνεις καὶ δὲν τοῦ δείχτον). Συνών. ἀγήραστος.

ἀγερε ἐπίθ. Τσακων.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ φ. γεροῦ = γηράσκω.

Ο μὴ γηράσκων, ἀγήρατος.

ἀγερῆνα ἡ, Ἡπ. Παξ.

Ἐκ τοῦ Λατιν. arena (= ἄμμος) καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.-īna ἀντὶ *ἀρενīna. Ἡ μεταβολὴ εἰς ἀγερῆνα ἐκ παρεχη ὡντω τὴν ἐντύπωσιν ἄμμου ἀερίου) ἔνθ' ἀν.: Ὁ χορδὸς ἄμμος εἶναι γιὰ ἵτα πρῶτα μπουκαρίσματα, γιὰ τ' ἀπόξω μᾶς χρειάζεται ἀγερῆνα (μπουκαρίσματα = ἄμμοκονιάματα) Παξ.

Ἡ λεπτοτάτη ἄμμος τοῦ αλγιαλοῦ (ἥ οίονει ὡς λεπτὸς κονιορτὸς δυναμένη ὑπὸ τοῦ ἀέρος νὰ μετεωρισθῇ καὶ νὰ παρέχῃ ὡντω τὴν ἐντύπωσιν ἄμμου ἀερίου) ἔνθ' ἀν.: Ὁ χορδὸς ἄμμος εἶναι γιὰ ἵτα πρῶτα μπουκαρίσματα, γιὰ τ' ἀπόξω μᾶς χρειάζεται ἀγερῆνα (μπουκαρίσματα = ἄμμοκονιάματα) Παξ.

ἀγέρμανος ὁ, Ζάκ.

Ἐκ τοῦ Ίταλ. germano.

Νῆσσα ἡ ἀγρία. Συνών. ἀγριόπαπια.

ἀγερόσερτος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀερόσυρτος Νάξ. (Απύρανθ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *γεροσερτὸς <γεροσέρνω.

